

[Bertel Haarder]

Jeg vil gerne takke ministeren for det op-
rigtige forsøg på at gå ind i en reel debat om
den sag, som bl. a. jeg har rejst her. Jeg vil
også godt, da jeg nu er i gang, takke for mi-
nisterens redegørelse og for den socialdemo-
kratiske ordførers tale. Begge dele var bety-
delig bedre end U 90 efter min mening.

Jeg vil gerne klargøre, at når jeg sagde, at
opdragelsen og karakterdannelsen skal fore-
gå på lærerens egne vegne med ansvar over
for forældrene og ikke på vegne af staten og
ikke med autorisation af en vedtagen sam-
fundsideologi, så mente jeg selvfølgelig der-
med, at det skal ske med ansvar over for for-
ældrene på den måde, at forældrene jo taler
gennem skolenævn, gennem forældremøder
og gennem samtaler, hvor læreren møder
dem, og jeg mente især dette, at læreren må
have den dybeste respekt for den baggrund,
et barn kommer fra, specielt når det drejer
sig om, at barnets forældre har en anskuelse,
som læreren ved er forskellig fra hans egen.
Læreren skal ikke skjule sin opfattelse, men
han må heller ikke på nogen måde krænke
den anskuelse, som barnets forældre har. Det
kan man komme til, hvis vi får en udvidet
blå betænkning, hvor der står en hel masse
af det, der står i U 90. Måske kunne en lærer
blive lidt for kry og sige: ja men det står fak-
tisk i mine instrukser fra centralt hold, at det
og det er det rigtige, og hvis De klager over
det, hr. Petersen, så må jeg desværre fortælle
Dem, at så har De uret, for jeg taler her på
øvrighedens vegne. Det er selvfølgelig sat
skarpt op, men i det øjeblik lærerholdningen
ikke længere er præget af, at læreren har
børnene til låns fra forældrene og ikke fra
staten, i det øjeblik kan der komme en kulde
ind i forholdet mellem forældre og lærere,
som kan være farlig, og som man til den tid
vil kunne sige hidrører fra den ideologise-
ring, som U 90 har startet.

Hertil siger undervisningsministeren: ja
men kan vi da virkelig have racefordomme i
skolen, skal vi virkelig tolerere racefordomme?
Nej, man kan nævne en række ting, og-
så menneskeæderi og andet, som der ikke er
noget problem omkring, men det er noget
andet, lige så snart man, sådan som U 90 jo
gør det, kommer ind på seksualopdragelse,
på kønsroller – for det var jo kønsroller og
ikke ligestilling, ministeren talte om. Det er
et spørgsmål om familiemønstre, det er et
spørgsmål om, hvad der skal forstås ved de

fundamentale demokratiske værdier. Så er vi
inde på et felt, hvor meningene kan være
meget delte. Når vi taler om, at skolen skal
være lighedsorienteret, så er det altså noget,
der i den grad kan støde an mod nogle andre
hensyn, som forældrene måske finder vigtige-
re. Jeg synes nok, man med en vis ret kan
sige, at i forhold til den lille fælles hold-
ningsbasis, som skolen har stået på, og som
vi har tolereret har stået i den blå betæn-
king osv., markerer U 90 altså et vældig
langt skridt, som jeg blot på venstres vegne
har advaret imod.

Når jeg protesterer mod det menneskesyn,
at mennesket skulle være et socialt væsen, så
er det, fordi jeg mener, at dermed er der sagt
noget komplet ligegyldigt om mennesket; der
er noget andet, der er langt væsentligere, og
det er meget farligt, hvis man griber den sag
adfærdsvidenskabeligt an. Det tror jeg i vir-
keligheden også ministeren er enig med mig
om.

Til slut vil jeg blot takke hr. Svend Hau-
gaard for en tale, der var både saglig og ind-
trængende og samtidig meget, meget kritisk.
Jeg begræder, at han forlader folketinget. Jeg
håber, hans efterfølger på det uddannelses-
politiske område vil træde i hans fodspor,
for i hr. Svend Haugaards tale følte jeg i
hvert fald det gamle slægtskab imellem de to
venstrepartier. Jeg siger det ikke på nogen
måde for dermed at ville prøve at drage hr.
Svend Haugaard og hans parti ind i nogen
blok mod ministeren, men jeg må have lov at
sige det for at understrege, at ministeren ty-
deligt nok i hvert fald ikke kan drage hr.
Svend Haugaard ind i en blok imod os an-
dre. Det tror jeg heller ikke hun vil forsøge
på, men dermed er det også sagt, at der altså
skal luges kraftigt ud i U 90, hvis der skal
blive nogen bukser ud af det skind.

Gerda Møller (KF):

Ministeren var ikke enig med mig – det
kunne jeg vel heller ikke forvente – i, at U
90 nedvurderede forældrene. Foruden det,
jeg sagde i mit første indlæg, vil jeg fastholde
min påstand og bl. a. henvise til, hvad der
står i udkastet. Jeg har desværre ikke kunnet
finde det i den trykte, grønne udgave af U
90, men det meste af det, vi har sagt her, hvil-
er jo også på udkastet, fordi vi fik den grøn-
ne så sent. På side 184 og 185 i udkastet står